

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1698

Vragen van de leden **Paternotte** (D66), **Boswijk** (CDA), **Van der Burg** (VVD) en **Van der Lee** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de geheime deportatie van 48 Oeigoeren naar China door de regering van Thailand* (ingezonden 28 februari 2025).

Antwoord van Minister **Veldkamp** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 21 maart 2025).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Alarm as activists warn Thailand may have secretly deported Uyghurs back to China»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u bekend met het bericht dat er in de vroege ochtend van donderdag 27 februari 48 Oeigoerse mannen door de Thaise regering zijn gedeporteerd naar de Chinese regio Xinjiang, nadat zij de afgelopen tien jaar in Thailand in gevangenschap hebben geleefd? Dit nadat zij in 2014 een poging hebben gedaan om de schrijnende mensenrechtensituatie in Xinjiang te ontvluchten?

Antwoord 2

Ik ben bekend met de berichtgeving dat 40 Oeigoerse mannen zijn uitgezet naar China. Het artikel, waaraan in vraag 1 wordt gerefereerd, spreekt ook over de uitzetting van 40 personen, niet 48.

Vraag 3 en 4

Deelt u de mening dat deze uitlevering in strijd is met het internationaal onderschreven principe van non-refoulement, gezien het bijzonder grote risico op ernstige mensenrechtenschendingen, waaronder gedwongen gevangenschap, marteling en sterilisatie, bij terugkeer van deze groep naar China?

¹ CNN, 27 februari 2025, «Thailand Deports Dozens of Uyghurs to China, Activists Say» (<https://edition.cnn.com/2025/02/27/asia/thailand-deporting-uyghurs-china-intl-hnk/index.html>)

Deelt u de mening dat deze uitlevering van 48 Oeigoeren aan China als een grove schending van Thailands verplichtingen onder verdere nationale en internationale wetgeving kan worden beschouwd?

Antwoord 3 en 4

Ik deel de mening dat de gedwongen uitzetting door de Thaise autoriteiten in strijd is met nationale en internationale wetgeving. VN-experts bevestigen dat Oeigoeren bij terugkeer een reëel risico lopen op onder andere foltering en andere mensonterende behandeling of bestraffing, grootschalige arbitraire detentie, dwangarbeid, beperkingen op de vrijheden van beweging, meningsuiting en religie, het recht op privacy en reproductieve rechten van Oeigoeren in China.² Naar de mening van het kabinet, schendt Thailand hiermee het principe van non-refoulement.

Vraag 5

Heeft de Nederlandse regering, bekend met de dreigende uitzetting naar aanleiding van schriftelijke vragen van ondergetekende op 23 januari 2025, reeds diplomatiek contact gezocht met de Thaise autoriteiten om de uitzetting te voorkomen, en hen actief herinnerd aan hun verplichtingen onder het internationaal recht?³ Zo nee, waarom is er geen actie ondernomen?

Antwoord 5

Zoals vermeld in de beantwoording van de schriftelijke vragen, verstuurd op 12 februari 2025⁴, volgt de Nederlandse regering deze zorgelijke kwestie al geruime tijd en heeft op verschillende momenten diplomatiek contact gezocht met de Thaise autoriteiten om hen aan hun verplichtingen onder het internationaal recht te herinneren en de dringende oproep over te brengen om de personen niet uit te zetten, de detentie te beëindigen en – als voorgaande niet gebeurt – de leefomstandigheden voor de groep te verbeteren en UNHCR toegang te geven tot de gevangenen. Sinds de beantwoording van de schriftelijke vragen, verstuurd op 12 februari 2025, heeft Nederland meermaals op verschillende manieren, zowel bilateraal als in EU-verband en in gezelschap van andere gelijkgezinden bovenstaande boodschap overgebracht. Vanuit de Nederlandse ambassade in Bangkok, de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de VN in Genève en vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag is actief outreach gedaan naar de Thaise autoriteiten tot op de dag van uitzetting.

Vraag 6

Bent u bereid om zo snel mogelijk contact op te nemen met de Thaise regering over deze grove schending van de Oeigoerse mensenrechten, en hun neiging van de oproep van de internationale gemeenschap om deze uitzetting te voorkomen?

Antwoord 6

Op 27 februari jl. heeft de Nederlandse ambassade in Bangkok in gelijkgezin-denverband gesproken met de Thaise Minister van Buitenlandse Zaken om de Thaise regering aan te spreken op de uitzetting en zorgen over de veiligheid van de Oeigoerse personen over te brengen.

Vraag 7

Bent u zo nodig bereid binnen de Europese Unie en met andere landen met een actieve mensenrechtenagenda te pleiten voor een gezamenlijke aanpak, om een signaal te maken naar zowel Thailand als China dat deze deportatie onacceptabel is, en soortgelijke situaties in de toekomst moeten worden voorkomen?

² <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/01/thailand-must-immediately-halt-deportation-48-uyghurs-china-un-experts>

³ Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1277

⁴ Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1277

Antwoord 7

Op 27 februari jl. is vanuit de EU een verklaring uitgebracht, waarin wordt onderstreept dat het handelen van de Thaise autoriteiten het principe van non-refoulement schendt en in strijd is met nationaal en internationaal recht. De Chinese autoriteiten worden opgeroepen om de rechten van de 40 Oeigoeren te respecteren.⁵ Gelijkgesinde landen waaronder Nederland⁶ hebben vergelijkbare verklaringen uitgebracht. Tijdens de Mensenrechtenraad in Genève heeft Nederland op 3 maart jl. aandacht gevraagd voor de situatie en opgeroepen de rechten van de Oeigoeren te respecteren.⁷

Vraag 8

Bent u bereid om de regeringen van Thailand en China op te roepen om de huidige verblijfplaats van deze individuen bekend te maken, en ervoor te zorgen dat hun rechten volledig worden gerespecteerd, waaronder hun recht om vrij te zijn van marteling en andere vormen van mishandeling, en hun toegang tot adequate medische zorg?

Antwoord 8

Met EU-partners, zet de Nederlandse ambassade in Beijing zich in om de situatie van de 40 Oeigoeren die door Thailand naar China zijn uitgezet te volgen. Daartoe wordt outreach gedaan naar de Chinese autoriteiten om de casus onder de aandacht te brengen en op te roepen de rechten van de Oeigoeren te respecteren.

Vraag 9

Kunt u, gezien de ernstige en acute risico's voor deze Oeigoeren, deze vragen zo snel mogelijk beantwoorden?

Antwoord 9

De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.

⁵ EEAS Press Team. Thailand: Statement by the Spokesperson on the deportation of Uyghurs to China (https://www.eeas.europa.eu/eeas/thailand-statement-spokesperson-deportation-uyghurs-china_en)

⁶ <https://x.com/ministerBZ/status/1895390917072433331>

⁷ <https://www.netherlandsandyou.nl/web/pr-un-geneva/w/gd-item2>